

SAVDO MARKAZLARINING BOSHQARUV TIZIMLARI MUAMMOLARI VA YECHIMLARI

Saidjonov Saydullo Xabib o'g'li
Farg'ona politexnika institute
74-20M Menejment guruh talabasi

Annotatsiya: *Maqolada savdo markazlarini boshqarishda duch keladigan muammolar ko'rib chiqiladi va potentsial yechimlar taklif etiladi. U ushbu savdo maydonlarini boshqarish tizimlari bilan bog'liq muammolarni o'rganadi va samarali strategiyalar zarurligini ta'kidlaydi. Muhokama savdo markazlarini boshqarish kontekstida operatsion qiyinchiliklar, ijarachilar bilan munosabatlar, mijozlar tajribasi va texnologik yutuqlar kabi mavzularni qamrab oladi.*

Kalit so'zlar: *savdo markazlari, boshqaruv tizimlari, operatsion muammolar, ijarachilar bilan munosabatlar, mijozlar tajribasi, texnologik yutuqlar, samaradorlikni oshirish, strategik yechimlar.*

Savdo markazlari iste'molchilarga turli xil tovar va xizmatlarni taklif qiluvchi gavjum savdo markazlari hisoblanadi. Biroq, sahna ortida turli qiyinchiliklar bilan kurashadigan boshqaruv tizimlarining murakkab tarmog'i yotadi. Ushbu maqola ushbu tizimlar duch keladigan muammolarni o'rganadi va savdo markazlarining uzluksiz ishlashini ta'minlash uchun strategik yechimlarni taklif qiladi.

Savdo markazlarini boshqarish muammosiz ishlash, mijozlar ehtiyojini qondirish va umumiy muvaffaqiyatni ta'minlash uchun turli tizimlar va strategiyalarni o'z ichiga oladi. Savdo markazlarini boshqarish tizimlarining asosiy jihatlari:

Lizing va kontraktlar: lizing shartnomalari va ijarachilar bilan tuzilgan shartnomalarni samarali boshqarish, jumladan, muzokaralar olib borish, yangilash va shartlarni bajarish.

Ijarachilar bilan aloqalar: samarali muloqot, tashvishlarni hal qilish va hamkorlik muhitini rivojlantirish orqali ijarachilar bilan ijobiy munosabatlarni o'rnatish va qo'llab-quvvatlash.

Texnik xizmat ko'rsatish va parvarishlash: Umumiy joylarga muntazam texnik xizmat ko'rsatish jadvallarini amalga oshirish, tozalik, xavfsizlik va savdo markazining umumiy estetik jozibadorligini ta'minlaydi.

Xavfsizlik tizimlari: Kuzatuv kameralari, xavfsizlik xodimlari va favqulodda vaziyatlarga javob berish rejalarini o'z ichiga olgan mustahkam xavfsizlik choralarini amalga oshirish.

Budjetlashtirish: texnik xizmat ko'rsatish, marketing va xavfsizlik kabi turli jihatlar uchun byudjetlarni yaratish va boshqarish.

Daromad ishlab chiqarish: reklama joylari, tadbirlar va hamkorlik kabi daromad keltiruvchi imkoniyatlarni o'rganish va amalga oshirish.

Reklama kampaniyalari: xaridorlarni jalb qilish va ijarachilarning bizneslarini rag'batlantirish uchun marketing kampaniyalarini ishlab chiqish va amalga oshirish.

Tadbirlar va reklama aksiyalari: Savdo tajribasini yaxshilash va piyodalar trafigini oshirish uchun tadbirlar, savdo aksiyalari va boshqa tadbirlarni tashkil qilish.

Savdo nuqtasi (POS) tizimlari: tranzaksiyalarni soddalashtirish uchun chakana sotuvchilar uchun samarali POS tizimlarini joriy qilish va saqlash.

Mijozlar bilan munosabatlarni boshqarish (CRM): Mijozlarning afzalliklarini tushunish, ishtirokni yaxshilash va marketing strategiyalarini moslashtirish uchun CRM tizimlaridan foydalanish.

Yashil tashabbuslar: energiya tejamkor yoritish, chiqindilarni kamaytirish dasturlari va barqaror qurilish materiallari kabi ekologik toza amaliyotlarni amalga oshirish.

Jamiyat ishtiroki: Savdo markazini jamoat tashabbuslariga jalb qilish va atrof-muhitni muhofaza qilish amaliyotini targ'ib qilish.

Footfall tahlili: Xaridor xatti-harakatlarini, eng yuqori soatlarni va savdo markazidagi mashhur joylarni tushunish uchun ma'lumotlar tahlilidan foydalanish.

Ishlash ko'rsatkichlari: boshqaruv strategiyalarining muvaffaqiyatini baholash va asoslangan qarorlar qabul qilish uchun asosiy samaradorlik ko'rsatkichlarini (KPI) kuzatish.

Normativ muvofiqlik: Savdo markazining mahalliy qonunlar, qurilish qoidalari va xavfsizlik qoidalariga rioya qilishini ta'minlash.

Risklarni boshqarish: Potentsial huquqiy muammolar va majburiyatlarni hal qilish uchun risklarni boshqarish strategiyalarini amalga oshirish.

Mijozlarga xizmat ko'rsatish: Mijozlarning fikr-mulohazalarini bildirish tizimlari: mijozlarning fikr-mulohazalari uchun kanallarni yaratish va umumiy qoniqishni oshirish uchun tashvishlarni faol ravishda hal qilish.

O'quv dasturlari: xodimlarni mijozlarga samarali xizmat ko'rsatish va nizolarni hal qilish bo'yicha treninglar o'tkazish.

Innovatsiya va moslashuvchanlik: Texnologiyani qabul qilish: xarid qilish tajribasini oshirish va bozorda raqobatbardosh bo'lish uchun yangi texnologiyalar va tendentsiyalarni o'zlashtirish.

Moslashuvchanlik: o'zgaruvchan bozor sharoitlariga va iste'molchilarning xohishlariga moslashish.

Savdo markazlari uchun muvaffaqiyatli boshqaruv tizimlari gullab-yashnagan va barqaror chakana savdo muhitini yaratish uchun turli jihatlarni ko'rib chiqadigan yaxlit yondashuvni talab qiladi.

Savdo markazlarini boshqarish tizimlari oldida turgan asosiy muammolardan biri kundalik operatsion muammolardir. Bularga texnik xizmat ko'rsatishdagi qiyinchiliklar, xavfsizlik muammolari va muvofiqlashtirish masalalari kiradi. Buni hal qilish uchun mustahkam texnik xizmat ko'rsatish jadvallarini joriy etish, ilg'or xavfsizlik tizimlariga sarmoya kiritish va boshqaruv jamoasida samarali aloqa kanallarini rivojlantirish muhim ahamiyatga ega.

Savdo markazi rahbariyati va ijarachilar o'rtasidagi munosabatlar markazning umumiy muvaffaqiyatida hal qiluvchi rol o'ynaydi. Ijara muzokaralari, ijara o'ld kelishmovchiliklar yoki operatsion masalalar bo'yicha kelishmovchiliklar tufayli nizolar paydo bo'lishi mumkin. Shaffof aloqa kanallarini o'rnatish, adolatli ijara shartnomalari va hamkorlik tashabbuslari ijarachilar bilan yanada mustahkam va uyg'un munosabatlar o'rnatishga yordam beradi.

Mijozlarning yoqimli tajribasi har qanday savdo markazining muvaffaqiyati uchun zarurdir. Noto'g'ri to'xtash joyi, yomon belgilar yoki cheklangan kirish kabi muammolar mijozlar ehtiyojini qondirishga to'sqinlik qilishi mumkin. Yechimlar foydalanuvchilarga qulay infratuzilmaga sarmoya kiritish, to'xtash joylarini optimallashtirish va mijozlarning umumiy tajribasini yaxshilash uchun innovatsion texnologiyalardan foydalanishni o'z ichiga oladi.

Texnologik yutuqlarni qabul qilish savdo markazlarini boshqarish uchun ham qiyin, ham yechimdir. Eskirgan tizimlar samarasizlikka olib kelishi va o'sishga to'sqinlik qilishi mumkin. Savdo markazlari iste'molchilarning xulq-atvori haqidagi ma'lumotlar tahlili va energiya samaradorligi uchun aqlli boshqaruv tizimlari kabi ilg'or texnologiyalarni integratsiyalash orqali savdo markazlari faoliyatini soddalashtirishi va egri chiziqdan oldinda turishi mumkin.

Ko'pgina savdo markazlari o'zlarining ichki jarayonlarini optimallashtirish bilan kurashadilar, bu esa samarasizlik va operatsion xarajatlarning oshishiga olib keladi. Raqamli boshqaruv platformalarini qabul qilish, muntazam vazifalarni avtomatlashtirish va xodimlarni uzluksiz tayyorlash kabi

samaradorlikni oshirish strategiyalarini amalga oshirish boshqaruv tizimining samaradorligini sezilarli darajada oshirishi mumkin.

Savdo markazlarini boshqarish tizimlari duch keladigan muammolarni bartaraf etish uchun strategik rejalashtirish juda muhimdir. Xatarlarni boshqarish bo'yicha kompleks rejalarni ishlab chiqish, operatsion protokollarni muntazam ravishda baholash, moslashuvchanlik va innovatsiya madaniyatini rivojlantirish uzoq muddatli muvaffaqiyatga yo'l ochishi mumkin.

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, savdo markazlarining boshqaruv tizimlari ko'plab muammolar bilan kurashmoqda, ammo strategik yechimlar barqaror muvaffaqiyatga yo'l ochishi mumkin. Texnologik yutuqlarni qo'llagan holda operatsion, ijarachilar bilan bog'liq va mijozlarga yo'naltirilgan muammolarni hal qilish orqali savdo markazlari nafaqat to'siqlarni yengib o'tishlari mumkin, balki doimiy rivojlanayotgan chakana savdo landshaftida ham gullab-yashnashi mumkin. Kalit proaktiv boshqaruv, ijobiy munosabatlarni rivojlantirish va ijarachilar va mijozlar uchun uzluksiz va yoqimli tajriba yaratish uchun innovatsion yechimlardan foydalanishda yotadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Zokirjon o'g'li, D. S. (2023, May). INFORMATION INFORMATION SYSTEMS. ANALYSIS OF THE INFORMATION SYSTEMS CREATED REGARDING THE SHOPPING CENTER. In INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCES WITH HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS (Vol. 1, No. 05.05, pp. 214-218).

2. Shodimuxammedovich, X. M. (2023). TA'MINOTNING LOGISTIK HARAJATLARINI NAZORAT QILISH VA ULARNING BUXGALTERIYA HISOBINI TAKOMILLASHTIRISHDA MOLIYAVIY HISOBOTNING XALQARO STANDARTLARINI QO'LLASH ISTIQBOLLARI. IJTIMOIIY FANLARDA INNOVASIYA ONLAYN ILMIIY JURNALI, 3(6), 61-65.

3. Pitt, M., & Musa, Z. N. (2009). Towards defining shopping centres and their management systems. Journal of Retail & Leisure Property, 8(1), 39-55.

4. Fernando, J. V. (1995). Safety management in modern shopping centers. Professional Safety, 40(1), 35.

5. Ionita, I. M. (2016, November). Challenges of Marketing in Today's Management of Shopping Centers. In European Conference on Management, Leadership & Governance (p. 283). Academic Conferences International Limited.

6. Okhunov, M., & Minamatov, Y. (2021). Application of Innovative Projects in Information Systems. European Journal of Life Safety and Stability. (2660-9630), 11, 167-168.